

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายวิชา ส23101 สังคมศึกษา

ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พุทธศาสนสุภาษิต

เวลา 3 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 9 พระไตรปิฎก

เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มฐ. ส 1.1

รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ส 1.1 ม.3/6

อธิบายสังคมคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายความหมายของหลักพุทธปณิธาน 4 จากพระไตรปิฎกได้ (K)
- 2) วิเคราะห์การปฏิบัติตนของชาวพุทธตามแนวทางพุทธปณิธาน 4 ได้อย่างเป็นระบบ (S)
- 3) นำความรู้จากพุทธปณิธาน 4 ไปปฏิบัติในฐานะหลักธรรมนำชีวิตได้อย่างเหมาะสม (K,S,A)

3. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
• เรื่องนำรู้จากพระไตรปิฎก - พุทธปณิธาน 4 ในมหาปริณีพพานสูตร	• พิจารณาตามหลักสูตรของสถานศึกษา

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พระไตรปิฎกเป็นคัมภีร์สูงสุดในพระพุทธศาสนา ที่รวบรวมคำสอนของพระพุทธเจ้าไว้เป็นหมวดหมู่ ประกอบด้วยพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก ซึ่งเปรียบเสมือนแผนที่นำทางชีวิตตามหลักพุทธปณิธาน 4 ประการ เพื่อการศึกษาและปฏิบัติตนให้พ้นจากความทุกข์ บรรลุเป้าหมายสูงสุด คือ พระนิพพาน และเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนาให้มั่นคงสืบไป

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนคติของตนเองด้วยการพูดและการเขียน พฤติกรรมบ่งชี้ 2. พุดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนคติของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้ 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ 1 คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) พฤติกรรมบ่งชี้ 2. หาความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ใฝ่เรียนรู้ 3) มุ่งมั่นในการทำงาน

6. กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning

(กระบวนการเรียนรู้ : การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : Cooperative Learning)

ชั่วโมงที่ 1

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พุทธศาสนสุภาษิต แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

(หมายเหตุ : ครูตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อประเมินความรู้เดิมและทำความเข้าใจผู้เรียนก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้)

ขั้นนำ

1. ครูนำเสนอด้วยการตั้งคำถาม เช่น

- นักเรียนเคยตั้งเป้าหมายอะไรในชีวิตหรือไม่ ตั้งไว้อย่างไร

ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนว่า ก่อนพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน พระองค์ได้ตั้งปณิธาน หรือตั้งเป้าหมาย ไว้เช่นกันเพื่อ ประโยชน์สุขของสัตว์โลก ทั้งในทางโลกและทางธรรม ซึ่งเรียกว่า พุทธปณิธาน 4 โดยเนื้อหาความรู้นี้จะอยู่ในพระไตรปิฎก ในหมวดพระอภิธรรมปิฎก

2. ครุนำบททวนความสำคัญของพระไตรปิฎก โดยการตั้งคำถามเพื่อเปรียบเทียบให้เข้าใจง่ายๆ เช่น
- ถ้าเปรียบชีวิตของเราเป็นการเดินทาง นักเรียนคิดว่าอะไรคือแผนที่นำทางที่ดีที่สุดสำหรับ
ชาวพุทธ

(แนวตอบ พระไตรปิฎกเป็นแผนที่ที่ดีที่สุดสำหรับชาวพุทธ เพราะรวบรวมหลักธรรมคำสอนของ
พระพุทธเจ้าอย่างครบถ้วน และช่วยชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหาในชีวิตตามหลักของเหตุผลและ
ธรรมะ)

3. ครุเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนเข้าสู่พระไตรปิฎก เรื่อง พุทธปณิธาน 4 แผนที่ชีวิตของชาวพุทธ

ชั้นสอน

1. ครุนำเสนอความหมายและสาระสำคัญของพุทธปณิธาน 4 โดยใช้ Smart PowerPoint เรื่อง
พุทธปณิธาน ของพระพุทธเจ้าในขณะบำเพ็ญเพียรบารมี
2. ครุอธิบายเพิ่มสาระสำคัญของพุทธปณิธาน ความตั้งใจมั่นของพระพุทธเจ้า อันเป็นเหตุให้สามารถ
บรรลุพระสัมมาสัมโพธิญาณได้ โดยในระหว่างการทำเพียรนั้น พระองค์ได้ ตั้งปณิธานแน่วแน่
แสดงถึงความมุ่งมั่นเพื่อการตรัสรู้และการช่วยเหลือสัตว์โลก จากนั้นช่วยกันบอกสาระสำคัญของ
พุทธปณิธาน ในช่วงเวลาที่พระพุทธองค์ทรงบำเพ็ญเพียรบารมี

(แนวตอบ เช่น ขอให้สามารถละกิเลสทั้งหลายได้หมดสิ้น ขอให้สามารถสลัดตา ความยึดมั่นใน
ตัวตนได้ ขอให้สามารถโปรดสัตว์โลกให้พ้นจากทุกข์ได้ ขอให้สามารถประกาศพระธรรมให้โลก
ได้รับรู้ เป็นความตั้งใจเผยแผ่พระธรรมคำสอนให้กว้างขวาง ให้สรรพสัตว์ได้รับแสงสว่างแห่งธรรม)

3. ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่า
- ทำไมพระพุทธเจ้าจึงต้องตั้งพุทธปณิธานในช่วงเวลาที่พระพุทธองค์ทรงบำเพ็ญเพียรบารมี
(แนวตอบ เช่น เพื่อให้การบำเพ็ญบารมีมีทิศทางที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดความมั่นคง ไม่ท้อถอยแม้ต้อง
พบอุปสรรค เพื่อเน้นความเป็นผู้มีเมตตา และปณิธานเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น เพื่อช่วยเหลือสรรพ
สัตว์ที่ยังหลงอยู่ในวัฏสงสารให้รู้จักรัศธรรม เพื่อเผยแผ่พระธรรมอย่างกว้างขวาง ให้ธรรมเป็น
เครื่องนำทางชีวิตแก่คนทั้งโลก)
4. นักเรียนร่วมกันอภิปรายข้อดีจากการมีเป้าหมายแน่วแน่ของพระพุทธองค์ในการเผยแผ่
พระพุทธศาสนา

5. ครุเล่าเหตุการณ์ในพุทธประวัติที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการประกาศพุทธปณิธาน 4 ในมหาปรินิพพานสูตร
เหตุการณ์ ภายหลังการตรัสรู้ ได้มีพญามารได้มาทูลขอให้พระองค์เสด็จดับขันธปรินิพพาน พระ
พุทธองค์ได้ตรัสว่า “ตราบใดที่พระพุทธศาสนายังไม่แพร่หลาย พุทธบริษัท 4 (ภิกษุ ภิกษุณี
อุบาสก อุบาสิกา) ยังไม่มีคุณสมบัติครบถ้วน พระองค์จะยังไม่เสด็จดับขันธปรินิพพาน” แล้วให้
นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์เหตุการณ์นี้ จากการทำใบงานที่ 4.1 เรื่อง พุทธปณิธาน โดยการตอบ
คำถาม เช่น

- เหตุใดพระพุทธเจ้าจึงยังไม่เสด็จดับขันธปรินิพพาน แม้ตรัสรู้แล้ว

(แนวตอบ เพราะพระองค์ทรงเห็นว่ายังไม่มีพุทธบริษัท 4 (ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา) ที่มี
คุณสมบัติครบถ้วน และพระพุทธศาสนายังไม่แพร่หลาย หากพระองค์เสด็จดับขันธปรินิพพาน
จะไม่มีผู้สืบทอด พระองค์จึงตั้งพระทัยเผยแผ่ธรรมจนมั่นใจว่า มีผู้สามารถปฏิบัติธรรมและสืบทอด
ได้อย่างมั่นคง)

6. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบจากการทำใบงาน
7. ให้นักเรียนจับคู่เขียนสะท้อนคิดจากเหตุการณ์พุทธประวัติ เกี่ยวกับพุทธปณิธาน เพื่อวิเคราะห์เชื่อมโยงกับการนำมาเป็นข้อคิดในการดำเนินชีวิต
8. ให้นักเรียนทำกิจกรรม “ปณิธานของฉัน” โดยเขียนปณิธานของตนเอง 1 ข้อ ในเรื่องอะไรก็ได้ แล้ววิเคราะห์ว่า
 - มีความหมายอย่างไร
 - สำคัญต่อตนเองอย่างไร
 - สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร
 เขียนสรุปลงในกระดาษ ตกแต่งให้สวยงาม แล้วนำมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อน

ขั้นสรุป

1. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับพุทธปณิธาน 4 และช่วยกันบอกว่า
 - นักเรียนในฐานะที่เป็นชาวพุทธ จะทำหน้าที่ในการสืบทอดพระพุทธศาสนาอย่างไร ที่แสดงถึงการสืบทอดพุทธปณิธานของพระพุทธองค์

(แนวตอบ นักเรียนสามารถสืบทอดพุทธปณิธานของพระพุทธเจ้าได้ ด้วยการเรียนรู้ธรรมะอย่างเข้าใจ (ศึกษา) นำมาปฏิบัติให้เห็นผล (ปฏิบัติ) เผยแผ่ให้ผู้อื่นเข้าใจ (ชี้แจง) และช่วยกันรักษาความถูกต้องของคำสอน (ปกป้อง) เพื่อการสืบทอดพระพุทธศาสนาอย่างมั่นคง)
2. นักเรียนร่วมกันสะท้อนคิด จากการศึกษาพุทธปณิธาน และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นประเมิน

1. ตรวจใบงานที่ 4.1 เรื่อง พุทธปณิธาน
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
4. ประเมินการนำเสนอผลงาน จากกิจกรรมปณิธานของฉัน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินการนำเสนอผลงาน
5. ประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
6. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7. การวัดและการประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
7.1 การประเมินก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พระไตรปิฎก	- ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	- แบบทดสอบก่อนเรียน	- ประเมินตามสภาพจริง
7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) อธิบายความหมายของหลักพุทธปณิธาน 4 จากพระไตรปิฎกได้ (K)	- การตอบคำถาม	- ข้อคำถามและแนวคำตอบ	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2) วิเคราะห์การปฏิบัติตนของชาวพุทธตามแนวทางพุทธปณิธาน 4 ได้อย่างเป็นระบบ (S)	- ตรวจใบงานที่ 4.1 เรื่องพุทธปณิธาน	- ใบงานที่ 4.1 เรื่อง พุทธปณิธาน	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
3) นำความรู้จากพุทธปณิธาน 4 ไปปฏิบัติในฐานะหลักธรรมนำชีวิตได้อย่างเหมาะสม (K,S,A)	- ประเมินผลงานจากการทำกิจกรรม ปณิธานของฉัน - สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน - แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ประเมินความสามารถในการสื่อสาร - ประเมินความสามารถในการคิด	- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
7.3 การประเมินหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ -	-	-	-

8. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ม.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พุทธศาสนสุภาษิต ของ อจท.
- 2) Smart PowerPoint หน่วยการเรียนรู้ที่ 4
- 3) ใบงานที่ 4.1 เรื่อง พุทธปณิธาน
- 4) พระไตรปิฎก

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) เว็บไซต์พระไตรปิฎก

ใบงานที่

4.1

เรื่อง พุทธปณิธาน

คำชี้แจง : วิเคราะห์พุทธปณิธาน 4 ในมหาปริณิพพานสูตร แล้วบอกการปฏิบัติตนของชาวพุทธที่ดี

พุทธปณิธาน 4

คือ

เป้าหมายสำคัญที่พระพุทธเจ้าตั้งไว้เพื่อช่วยเหลือสัตว์โลกให้พ้นทุกข์ และตราบไคที่พระพุทธศาสนายังไม่แพร่หลายพระองค์จะไม่เสด็จดับขันธปรินิพพาน

เหตุใดพระพุทธเจ้าจึงยังไม่เสด็จปรินิพพาน ถึงแม้จะตรัสรู้แล้ว

เพราะทรงเห็นว่ายังไม่มีพุทธบริษัทที่มีคุณสมบัติครบถ้วน และศาสนายังไม่แพร่หลาย หากพระองค์เสด็จดับขันธไปก่อน ศาสนาจะไม่มีผู้สืบทอด

พุทธปณิธาน ข้อ 1.

พุทธบริษัทจะต้องมีการศึกษาพระธรรมจนมีความรู้แตกฉาน

การปฏิบัติของชาวพุทธ

ศึกษาพระพุทธวจนะในพระไตรปิฎกให้เข้าใจ อ่านหนังสือธรรมะ ฟังธรรมออนไลน์ เข้าร่วมกิจกรรมธรรมะ

พุทธปณิธาน ข้อ 2.

พุทธบริษัทต้องนำหลักธรรมมาปฏิบัติและได้รับผลแห่งการปฏิบัติ

การปฏิบัติของชาวพุทธ

นำหลักธรรมมาปฏิบัติได้เหมาะสม จนได้รับผลจากการปฏิบัติ เช่น รักษาศีล 5 ฝึกสมาธิ ช่วยเหลือเพื่อน

พุทธปณิธาน ข้อ 3.

พุทธบริษัทมีความสามารถในการถ่ายทอดหลักธรรมให้ผู้อื่นได้รู้และปฏิบัติ

การปฏิบัติของชาวพุทธ

นำหลักธรรมไปถ่ายทอดให้คนอื่นเข้าใจ แร่คำสอนของพระพุทธเจ้าผ่านสื่อสังคมออนไลน์ รวมกลุ่มเข้าร่วมกิจกรรม เข้าร่วมศาสนพิธี

พุทธปณิธาน ข้อ 4.

พุทธบริษัทสามารถโต้ตอบ ชี้แจงจากการกล่าวร้ายเข้าใจผิดต่อพระพุทธศาสนาได้

การปฏิบัติของชาวพุทธ

ไม่ลบหลู่พระพุทธศาสนา ไม่เผยแพร่ข้อมูลผิดๆ เกี่ยวกับคำสอน ชี้แจง อธิบาย และยืนหยัดในความถูกต้องเมื่อมีคนบิดเบือนคำสอน

ใบงานที่

4.1

เรื่อง พุทธปณิธาน

คำชี้แจง : วิเคราะห์พุทธปณิธาน 4 ในมหาปริณิพพานสูตร แล้วบอกการปฏิบัติตนของชาวพุทธที่ดี

พุทธปณิธาน 4

คือ

.....

.....

.....

.....

เหตุใดพระพุทธเจ้าจึงยังไม่เสด็จปรินิพพาน ถึงแม้จะตรัสรู้แล้ว

.....

.....

พุทธปณิธาน ข้อ 1.

.....

.....

.....

การปฏิบัติของชาวพุทธ

.....

.....

.....

พุทธปณิธาน ข้อ 2.

.....

.....

.....

.....

การปฏิบัติของชาวพุทธ

.....

.....

.....

พุทธปณิธาน ข้อ 3.

.....

.....

.....

.....

การปฏิบัติของชาวพุทธ

.....

.....

.....

พุทธปณิธาน ข้อ 4.

.....

.....

.....

.....

การปฏิบัติของชาวพุทธ

.....

.....

.....

แบบประเมิน พฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการทำงานรายบุคคล แล้วขีด ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความ มีวินัย			ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ เสียสละ			การแสดง ความคิดเห็น			การรับฟัง ความคิดเห็น			การร่วมมือ ทำงาน ส่วนรวม			รวม 15 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-15	ดีมาก
11-13	ดี
8-10	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมิน

การนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนประเมินผลการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการ แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	ความถูกต้องของเนื้อหา	☐	☐	☐
2	การลำดับขั้นตอนของเรื่อง	☐	☐	☐
3	วิธีการนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์	☐	☐	☐
4	การใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอ	☐	☐	☐
5	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม	☐	☐	☐
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	3	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่	ให้	2	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

[illegible]

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-9	ดีมาก
7-6	ดี
5-4	พอใช้
ต่ำกว่า 4	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ			
		3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (ผ่าน)	0 (ไม่ผ่าน)
1. รักชาติ ศาสน กษัตริย์	1.1 เป็นพลเมืองดีของชาติ 1.2 ดำรงไว้ซึ่งความเป็น ชาติไทย 1.3 ศรัทธา ยึดมั่น และ ปฏิบัติตามหลักศาสนา 1.4 เคารพเทิดทูนสถาบัน พระมหากษัตริย์	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ประพฤติตรงตาม ความเป็นจริงต่อตนเอง ทั้งกาย วาจา ใจ 2.2 ประพฤติตรงตาม ความเป็นจริงต่อผู้อื่น ทั้งกาย วาจา ใจ	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
3. มีวินัย	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 ตั้งใจเรียน เพียรพยายาม ในการเรียน และเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ 4.2 แสวงหาความรู้จากแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียนด้วยการ เลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ และ สามารถนำไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ต่อ)

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ			
		3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (ผ่าน)	0 (ไม่ผ่าน)
5. อยู่อย่าง พอเพียง	5.1 ดำเนินชีวิตอย่าง พอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ
	5.2 มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข	<u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	<u>เป็นส่วนใหญ่</u>	<u>เป็นบางครั้ง</u>	มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
6. มุ่งมั่นใน การทำงาน	6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในการ ปฏิบัติหน้าที่การงาน	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ
	6.2 ทำงานด้วยความเพียร พยายามและอดทน เพื่อให้งานสำเร็จ ตามเป้าหมาย	<u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	<u>เป็นส่วนใหญ่</u>	<u>เป็นบางครั้ง</u>	มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
7. รักความ เป็นไทย	7.1 ภาคภูมิใจใน ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูทวดเวท	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ
	7.2 เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทย ในการสื่อสารได้อย่าง ถูกต้อง	<u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	<u>เป็นส่วนใหญ่</u>	<u>เป็นบางครั้ง</u>	มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
8. มีจิต สาธารณะ	7.3 อนุรักษ์และสืบทอด ภูมิปัญญาไทย				
	8.1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วย ความเต็มใจและพึงพอใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ
	8.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	<u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	<u>เป็นส่วนใหญ่</u>	<u>เป็นบางครั้ง</u>	มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>

แบบประเมิน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ใส่ตัวเลขลงในช่องระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ
สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 พฤติกรรมบ่งชี้ 2.	
สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ 1 พฤติกรรมบ่งชี้ 2.	

หมายเหตุ : หากนักเรียนมีระดับคุณภาพไม่ถึงระดับ (2) ในแต่ละสมรรถนะสำคัญ ครูควรพัฒนานักเรียนให้ถึงเกณฑ์ เพื่อให้ให้นักเรียนมีความพร้อมก่อนทำกิจกรรมต่อไป

เกณฑ์การประเมิน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (3 คะแนน)	ดี (2 คะแนน)	พอใช้ (1 คะแนน)	ปรับปรุง (0 คะแนน)
สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึกและทักษะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน พฤติกรรมบ่งชี้ 2. พูดถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกและทักษะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง ด้วยภาษาของตนเองได้	พูดถ่ายทอดการตั้งเป้าหมายของตนเองจากการศึกษาพุทธปณิธาน ในกิจกรรมปณิธานของฉัน ได้อย่างถูกต้อง <u>ได้อย่างสมเหตุสมผลอย่างคล่องแคล่ว ชัดเจนด้วยภาษาของตนเองได้</u>	พูดถ่ายทอดการตั้งเป้าหมายของตนเองจากการศึกษาพุทธปณิธาน ในกิจกรรมปณิธานของฉัน ได้ถูกต้อง <u>มีเหตุผลด้วยภาษาของตนเองได้</u>	พูดถ่ายทอดการตั้งเป้าหมายของตนเองจากการศึกษาพุทธปณิธาน ในกิจกรรมปณิธานของฉัน ได้บ้างและ <u>มีเหตุผลไม่เพียงพอ</u>	ไม่สามารถพูดถ่ายทอดการตั้งเป้าหมายของตนเองจากการศึกษาพุทธปณิธาน ในกิจกรรมปณิธานของฉัน
สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ 1 คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) พฤติกรรมบ่งชี้	ระบุความหมายสาระสำคัญของพุทธปณิธาน 4 ในมหาปริณิพพาน สูตรได้ถูกต้อง และวิเคราะห์เชื่อมโยง	ระบุความหมายสาระสำคัญของพุทธปณิธาน 4 ในมหาปริณิพพาน สูตรได้ถูกต้อง และวิเคราะห์เชื่อมโยง	ระบุความหมายสาระสำคัญของพุทธปณิธาน 4 ในมหาปริณิพพาน สูตรได้ถูกต้อง และวิเคราะห์เชื่อมโยง	ระบุความหมายสาระสำคัญของพุทธปณิธาน 4 ในมหาปริณิพพาน สูตรได้ แต่ไม่สามารถวิเคราะห์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (3 คะแนน)	ดี (2 คะแนน)	พอใช้ (1 คะแนน)	ปรับปรุง (0 คะแนน)
2. หาความสัมพันธ์ของ ส่วนประกอบต่าง ๆ ของ ข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของ การดำเนินชีวิตประจำวัน	กับการปฏิบัติตน ของชาวพุทธที่ดีได้ <u>ถูกต้อง ครบถ้วน</u> <u>สมเหตุสมผล</u>	กับการปฏิบัติตน ของชาวพุทธที่ดีได้ <u>ถูกต้อง</u>	กับการปฏิบัติตน ของชาวพุทธที่ดีได้ <u>แต่มีครบถ้วน</u>	<u>เชื่อมโยงกับการ</u> <u>ปฏิบัติตนของชาว</u> <u>พุทธที่ดีได้</u>

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

- ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตามจุดประสงค์การเรียนรู้

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ด้านอื่นๆ (ความสามารถ/ทักษะ/พฤติกรรมเด่นหรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

- ปัญหา/อุปสรรค

- แนวทางการแก้ไข

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(นางสาวสุภาวดี บุสดี)